

א. אף כי שבעתי נדודים
אבואה שוב לפני ידידים
להשקוט המים הזדונים

ב. בשלח לך¹ לעת המנחה
בבואנו לאסוף תבואה²
היו מסוכים דברי בחמה

ג. על כי היודע תורת אל העברים הביא דברים לא נבחנים	ד. ועל כי לא הבדיל בין תורת אלוהי קודשי ובין תורת אבן החמורבי	ה. ועל כי לא נבחנו דעות ומילים
--	---	---

ו.

עתה אבור מוץ מן התבן – בנחת
בדברי שפּל דעת
בזכות עצי הדעת³
והחונן לאדם דעת

אין להכחיש קדמות חוקי חמורבי לתורתנו הקדושה
בגלל חולשה, או, חכמים היוזרים בדבריהם/ ע"ה אליהו יפרח

ישנן דעות זהות המובעות מאנשים בעלי אמונות שונות.
כך קרה לקראת צאת השבת כששמענו מאחד החברים על התמיהה האישית שחוקי חמורבי קדמו לתורה –
ואני שמעתי גם הרהור של הדובר שנמשך כמה ימים עד ש"נתיישבה דעתו" ע"י ת"ח שהראה באחד מכתבי
הרב קוק שתורת משה רב"ה קדמה לחוקי חמורבי.⁴
לו נאמרו הדברים ע"י שאינו ירא שמים שמטרתו למצוא פגם בתורת ישראל החרשת, עתה משנאמרו
הדברים מפי אוהב ה' בכל נפשו ומאודו ולומד תורתו אני נזעק ליישב וליישב הדברים.

כתב הרמב"ם במו"נ ה"ג פמ"ט (מהדורת הרב קאפח):
" אבל טעם הַיָּבוּס, הרי מפורש שהיה מנהג קדום לפני מתן תורה⁵ והניחתו התורה".
הנה עינינו הרואות שהנשר הגדול במעופו הרוחני לא חש כלל להודיע לנו שהיו מצוות שנהגו בהם קודם מתן
תורה מלבד ז' מצוות בני נח.

כתב הרשב"ם בפירושו לפסוק "עֲקֵב אֲשֶׁר-שָׁמַע אֲבִרָהָם בְּקֹלִי וַיִּשְׁמַר מִשְׁמַרְתִּי מִצְוֹתַי וְתוֹרֹתַי":
(בראשית כו,ה):
" חֲקוּתַי וְתוֹרֹתַי. לפי עיקר פשוטו כל המצות השכליות כגון גזל ועריות וחימוד ודינין והכנסת אורחים. כלם היו
נוהגין קודם מתן תורה – אלא שנתחדשו ונתפרשו לישראל וכרתו ברית לקיימן "

מסכת סנהדרין נט.: "...דא"ר יוסי בר' חנינא כל מצוה שנאמרה לבני נח ונשנית בסני לזה ולזה נאמרה לבני
נח ולא נשנית בסני לישראל נאמרה ולא לבני נח ואנו אין לנו אלא גיד הנשה ואליבא דר' יהודה אמר מר כל
מצוה שנאמרה לבני נח ונשנית בסני לזה ולזה נאמרה אדרבה מדנשנית בסני לישראל נאמרה ולא לבני
נח..."

ועוד ועוד רבים דברי קדמונינו כדברים הנ"ל.

ולמה לנו החגבים למיחש שחוקי חמורבי קדמו למתן תורה?

¹ פרשת שלח התשע"א.

² מסכות מכות י. רש"י הקדוש ד"ה "שכל תבואה שלו". שכל תבואה שלו. **שקני במקרא צמחנה ובהלכות**
וצאגדות: ורבנן ואיתימא רב מרי אמרי מי איהב צהמון וגו' **האזהב ת"ח לו תבואה**. התורה מחזרת עליו ועל זרעו
כלאמרינן צעלמא (שבת דף כג:) האי מאן דרחיס רבנן הויין ליה צנין רבנן;

³ הם האילנות רבי הפארות שאני נתלה בהם.

⁴ אותו ת"ח הבהיר לי בטלפון שחד משמעית הרב קוק אומר כדברי הרמב"ם, הרשב"ם וכו'.

⁵ **וַיֹּאמֶר יְהוָה לְאַחֲזָרָא בֶן-אֶל-אִשֶּׁת אֲחִיזָא וַיִּבֶם אֹתָהּ וְהָקִם אֶרֶץ לְאַחֲזָא:** (בראשית לו,זח)